

UN DOCUMENT INEDIT DESPRE SOCIETATEA PREOȚEASCĂ RENAȘTEREA

Pr. Florin Bonea

La începutul anului 2013, D-l Dan Preoțescu, nepot al vrednicului de piosă amintire Preot Dumitru Preoțescu, fost slujitor al bisericii Sf. Nicolae-Amaradia timp de 54 de ani, ne-a adus la parohie, pentru consultare, un dosar cu documente scrise de venerabilul său bunic în timpul vieții.

Mare ne-a fost bucuria să găsim, printre numeroasele pagini ce conțin amintiri, scrisori, monografii, un document dactilografiat, semnat olograf, în care prezintă activitatea Societății Preoțești Renașterea din Oltenia și strădaniile sale, ca membru fondator și casier al organizației, de ridicare a căminelor preoțești din Craiova și Călimănești.

Redăm mai jos documentul, transcris cu ortografia originală.

„SOCIETATEA PREOȚEASCĂ RENAȘTEREA DIN OLTENIA

În Eparhia Râmnicului Noul Severin s-a înființat în anul 1922, luna aprilie, Societatea preoțească Renașterea, cu sediul în Craiova, membri fiind toți preoții eparhiei.

Scopul acestei societăți era cultivarea teologică și enciclopedică a clerului, moralizarea poporului și crearea de venituri proprii ale Bisericii, pentru ajutorarea preoților și credincioșilor.

Pentru îndeplinirea acestui scop, societatea lucra prin Centrele parohiale, formate din 8-12 parohii, și care, în număr de 79, au luat ființă încă din anul 1921, prin Adunările județene, sub conducerea unui Comitet local, și prin Congresul Eparhial, sub conducerea Comitetului Central.

Statutele acestei societăți au fost discutate în Adunările județene, iar o delegație de 20 de preoți le-a dat forma definitivă în ziua de 21 octombrie 1921, când s-au întâlnit la Sf. Episcopie a Râmnicului Noului Severin. Aceste Statute au fost autentificate la Tribunalul Dolj S III în luna aprilie 1922.

Au urmat apoi adunările județene pentru alegerea comitetelor județene.

În Județul Dolj, această adunare s-a făcut cu mare solemnitate, luând parte Prea Sfințitul Episcop și autoritățile civile și școlare din Craiova.

Luând cunoștință de scopurile acestei societăți și dorind a le vedea cât mai curând îndeplinite, am luat cuvântul și am donat suma de 2000 lei. Gestul a fost aprobat, lăudat și urmat de preoțimea din județul Dolj, care a subscris suma de 285.000 lei. Pilda preoțimii doljene a fost urmată și în celelalte județe, astfel că Societatea preoțească Renașterea, prin cele 5 secțiuni, a avut donațiuni subscrise în sumă de 878.375 lei, de la 682 de preoți.

Comitetul Central a luat ființă tot în luna aprilie 1922, când 6 din cei 11 membri au fost aleși prin cooptare.

Din acest prim Comitet au făcut parte: Pr. Anastasie Brădișteanu ca Președinte și Pr. D. Preoțescu – casier. În dorința sa de a se înființa un cămin preoțesc în Craiova, Pr. D. Preoțescu a stăruit ca Societatea Renașterea să cumpere o casă cu o grădină mare de 7.800 m.p., situată în strada Sineasca nr. 20.

Costul casei, în sumă de 400.000 lei, a fost achitat de Comitetul Central, printr-un împrumut făcut la secțiile județene, din donațiile făcute.

Actul de cumpărare s-a făcut pe numele președintelui și casierului societății, pentru că societatea noastră nu era persoană morală recunoscută.

Cererea făcută în acest scop, în primăvara anului 1923, a fost amânată în urma intervenției preoților Marin Preoțescu din Pitești și N. Ionescu din Slatina, senatori, care au cerut modificarea unor articole din Statutul societății, care li se părea că pun prea grele sarcini asupra preoților. Și după modificarea acestor articole, a mai voit a face oarecare obiecțiuni părintele Marin Preoțescu, dar în urma cuvântării d-lui Banu, ministrul Cultelor, care a lăudat inițiativa luată, societatea a fost recunoscută ca persoană morală, de Senat, prin Legea publicată în Monitorul Oficial nr. 39 din 23 mai 1923.

În ziua de 30 mai 1923, a fost convocat la Craiova primul Congres Eparhial, care a aprobat cumpărarea făcută și a ales un nou Comitet Central în frunte cu Pr. Gr. Cristescu, de la biserica Toți Sfinții din Craiova, ca președinte.

Acestui comitet i s-au făcut acte pentru cumpărarea casei pe numele societății.

Comitetul Central avea ca venituri 25% din veniturile celor 5 secțiuni, cum și venituri din întreprinderi lucrative.

Sf. Episcopie, pentru a veni în ajutorul Societății, și prin aceasta și a preoților, i-a cedat venitul din tipărirea calendarului și venitul din înființarea unei fabrici de lumânări în Craiova, pentru întreaga eparhie.

Pentru anul 1924, Societatea a tipărit Calendarul în 140.000 de exemplare și din vânzarea lui a avut un profit de peste 100.000 lei, iar fabrica de lumânări nu s-a înființat decât în septembrie 1927.

Din vânzarea calendarelor și a lumânărilor, Societatea a avut venituri însemnate, dar dându-le pe credit, atât calendarele cât și lumânările, încasările se făceau cu greutate.

La sfârșitul anului 1930, Societatea avea un fond de rezervă de 1.395.055 lei la Căminul Central și 681.555 lei la fabrica de lumânări. Total 2.076.610 lei. La aceeași dată avea de încasat 859.409,40 lei din broșuri și calendare și 1.638.541,50 lei din lumânări. Total 2.497.950,90 lei.

În anul 1931, venind ca președinte Pr. C. Stănică, de la Parohia Orodol Dolj, a stăruit și cu mari greutate s-a reușit și s-au încasat datoriile vechi, dar s-au creat altele noi.

La sfârșitul anului 1932, datoriile erau aceleași, dar Societatea avea o sumă însemnată depusă la B.N.R. cu care putea începe Căminul preoțesc, atât de mult așteptat de întreaga preoțime din Eparhie.

În acest scop s-au făcut planurile pentru acest cămin și pentru fabrica de lumânări, ce urma a se clădi pe locul din str. Sineasca nr. 20 și s-au dobândit aprobările legale.

Acum însă, când Societatea avea o situație financiară înfloritoare, am fi dorit să avem un cămin preoțesc în centrul orașului. Erau chiar câteva case bune de vânzare, cum era Casa Constantineanu din str. Unirii, proprietatea Băncii Comerciale Române, în lichidare, care ni s-a oferit cu suma de 1.500.000 lei. În urmă a fost cumpărată cu aceeași sumă de B.N.R.

În anul 1933, Primăria orașului Craiova a terminat biserica Sf. Dumitru, iar sfințirea ei s-a făcut în ziua de 26 octombrie 1933. Cu această ocaziune s-au dărâmat toate clădirile vechi din prejurul bisericii, s-a restaurat Casa Băniei și s-au amenajat toate împrejurimile.

D-l Constantin Potârcă, primarul orașului, voia ca împrejurul bisericii să se facă un centru bisericesc, un „Vatican oltenesc” și a oferit Societății preoțești Renașterea un loc viran în suprafață de 1.700 m.p. pentru a clădi pe el un cămin preoțesc.

În ziua de 17 august 1933, cu mare solemnitate s-au pus temeliiile acestui cămin, după planurile făcute de inginerul Vincens. Căminul are un subsol, unde a fost instalată fabrica de lumânări, la parter camere pentru cancelarii, pentru găzduirea preoților și pentru bibliotecă, iar la etaj sala de conferințe și camere de găzduit cu baie.

Căminul are instalație cu apă, de lumină electrică și calorifer. Era cel mai frumos cămin preoțesc din țară, la acea vreme.

Inaugurarea lui s-a făcut la 12 noiembrie 1934, invitate fiind toate autoritățile locale și chiar streine. În anii următori s-au completat lucrările de terminare ale căminului cu mobilierul și bibliotecă. Aici a fost instalată bibliotecă cumpărată de la moștenitorii răposatului profesor Dr. C. Chiricescu în 1930, cu suma de 120.000 lei, fiecare parohie din Eparhie contribuind cu suma de 100 lei.

În astfel de împrejurări, locul din str. Sineasca nr. 20 nu ne mai trebuia, așa că s-a hotărât a se vinde. S-a făcut pe el o stradă înfundată și, parcelându-se, s-au obținut 28 de parcele, care s-au vândut prin licitație, iar cu sumele rezultate din vânzarea acestor proprietăți s-a cumpărat lângă Mănăstirea Cozia 3 parcele de câte 477 m.p. în 1935/36, iar în septembrie 1936 s-a pus temeliea unui frumos cămin după planurile cunoscutului arhitect Ion Busuioc din Rm. Vâlcea, autorul planurilor multor case frumoase din acest oraș.

Clădirea trebuia să fie gata de roșu la 1 noiembrie 1936 și complet gata de 1 noiembrie 1937, dar din cauza scumpirii materialelor, survenită în 1936 și mai ales în 1937, antreprenorilor lipsindu-le un capital mare, a întârziat lucrarea, așa că la finele anului 1937 căminul nu era gata, urmând a fi terminat în 1938.

În iulie 1938, antreprenorii ne-au anunțat că au terminat lucrarea de roșu și urmează a începe lucrările de tencuieli interioare și exterioare.

În primăvara anului 1938, au urmat schimbări politice și în țara noastră. Regele Carol II a desființat partidele politice și a numit un minister personal în frunte cu Armand Călinescu, care a luat măsuri aspre atât asupra mișcărilor de dreapta cât și de stânga. Preoțimea a fost sfătuită a se abține de la orice mișcare politică.

Societatea noastră preoțească își urma progresul ei. La 21 iunie, Secția Dolj a ținut Adunarea de primăvară, la care au fost invitate și autoritățile civile și școlare; din partea școlilor a luat parte d-l revizor școlar Florea Dumitrescu.

Președintele Secției Dolj, preotul Alexandru Enculescu din Cerăt Dolj, a citit darea de seamă pe anul 1937, apoi a făcut un elogiu asupra strejeriei, copilul mult iubit al Ex regelui Carol II, arătând însă că programul nu este bine alcătuit și cerând ca cuvântarea religioasă să fie făcută de preoți, întrucât un învățător la o ședință a spus lucruri greșite. Cuvintele acestea l-au supărat pe revizorul școlar, care a protestat că la adunările preoțești se aduc acuzații neîntemeiate învățătorimei.

Preotul C. Stănică a luat cuvântul și a criticat afirmațiunile Pr. A. Enculescu, care plecând de la un caz izolat nu trebuie să generalizeze. D-l revizor a părăsit sala și a adus cazul la cunoștința d-lui prefect și a cerut sancțiuni împotriva preotului Enculescu pentru insultă adusă învățătorimei, cerând să fie arestat. A făcut apoi și altă cerere pentru a fi arestați și Pr. C. Stănică și Pr. Gh. Pârșcoveanu, ca unii ce nu au oprit pe pr. Enculescu ca să nu facă astfel de afirmațiuni. D-l prefect Colonel Romulus Dimitriu a oprit de a se mai ține ședința de după amiază și a cerut poliției să aresteze pe cei trei preoți și să-i predea spre anchetă curții marțiale locale.

Comisarul însărcinat cu arestarea celor trei preoți, interesându-se, s-a convins de nevinovăția preoților C. Stănică și Gh. Pârșcoveanu, care nu au spus nici un cuvânt împotriva străjeriei și învățătorimii, așa că a fost arestat numai Pr. Enculescu și deferit curții marțiale.

S-a propus apoi o moțiune pe care au semnat-o toți preoții prezenți, cerându-se Sfintei Episcopii ca Pr. Enculescu să fie îndepărtat din postul de președinte al Secției Dolj și să fie și pedepsit pentru imprudențele făcute.

Curtea marțială Craiova a luat în cercetare cazul preotului Enculescu și a constatat că nu are nici o vină pentru a fi dat în judecată, iar pentru imprudența făcută a fost pedepsit de colegi, care l-au îndepărtat din postul de președinte al Secției Dolj a Societății preoțești Renașterea, iar Sf. Episcopie l-a pedepsit cu suspendarea pe 40 de zile.

Trecuse mai bine de o lună de la această întâmplare și credeam că faptul s-a soluționat prin măsurile luate. Comitetul Central al Societății era în plină activitate, urmând ca să termine căminul preoțesc de la Călimănești-Căciulata.

În luna iulie 1938, în prezența Comitetului Central al Societății s-a ținut licitația pentru lucrările de instalare de apă și lumină electrică care urmau a se face odată cu tencuielile interioare. Aceste noi lucrări s-au adjudecat asupra casei Andreescu din Craiova și urma a le începe la 1 august 1938.

În ziua de 28 iulie am fost la Căciulata împreună cu Pr. C. Stănică pentru a stabili cu antreprenorii clădirii începerea tencuielilor interioare ale căminului. Aceștia aveau făcute toate pregătirile necesare pentru începerea tencuielilor.

În această vreme, Prea Sfințitul Episcop Vartolomei era bolnav și supărat și a fost sfătuit a-și lua un concediu pe 2 ani și a pleca în străinătate. Dușmanii Prea Sfinției Sale au cerut ca odată cu aprobarea concediului să fie desființată și Societatea preoțească Renașterea și averea ei confiscată, ca periculoasă ordinii publice.

În ziua de vineri 29 iulie 1938, orele 10 dimineața, d-l Procuror al Curții de Apel Craiova, s-a prezentat la Căminul Renașterea și a comunicat că Prefectura Jud. Dolj, în urma ordinului nr. 46690/S.1938 al Ministerului de Interne, a cerut ca Parchetul să sigileze localul Societății preoțești Renașterea întrucât această societate a fost dizolvată și averea ei confiscată.

Dizolvarea societăților periculoase ordinii publice se hotărâ printr-un jurnal al Consiliului de Miniștri, după propunerea miniștrilor de Justiție și Interne, așa că am fost sfătuiți a ne interesa, putându-se a se reveni asupra dizolvării, care era o măsură administrativă a Ministerului de Interne.

Din Craiova s-a oferit a merge la București, în delegație, Pr. I. Ilescu de la biserica Postelnicu Fir și Pr. C. Zamfirescu de la biserica Dorobăntia. S-a socotit că ar fi bine a face parte din delegație și Pr. Gr. Radoescu din Rm. Vâlcea, întrucât cunoștea bine pe d-l Dinu Simian, subsecretar la Minister și în curând Rezident al Ținutului Olt, ce urma a se înființa.

În ziua de 30 iulie m-am dus la Rm. Vâlcea și am aranjat ca în ziua de 1 august, Pr. Gr. Radoescu să vină la București, întâlnindu-ne la Hotel Traian.

Am comunicat trista știre și Prea Sfințitului Episcop, care nu ne putea da nici un ajutor, fiind ca și demisionat.

Duminică, preoții craioveni fiind amenințați că vor fi arestați, au renunțat de a mai merge la București. Am luat legătura prin telefon cu Pr. C. Popescu Traian din Tr. Severin, care ne-a comunicat că merge cu trenul accelerat la București, întrucât în ziua de 1 august are ședință la Casa de Ajutor a preoților, fiind membru în Consiliul de Administrație. Am amânat, deci, plecarea cu trenul personal, care sosea la București înaintea trenului de Sibiu și am plecat cu acceleratul, pentru a întâlni pe Pr. Popescu Traian, sperând că voi fi așteptat de Pr. Gr. Radoescu la Hotel Traian.

Luni, 1 august 1938, la Hotel Traian, mi s-a spus că a venit un preot și a întrebat de mine, dar a plecat fără a-și da vreo adresă. M-a mirat purtarea Pr. Radoescu și am plecat să-l caut la Pr. Bulacu și la d-l dr. C. Chiricescu. Nu l-am găsit.

Părintele Radoescu Gr. a vrut să scape de această sarcină și a rugat pe Pr. Pănoiu să se ducă la București. Nici Pr. Pănoiu nu i-a convenit însărcinarea, așa că a fost tare bucuros că nu m-a găsit, iar cu alt tren s-a înapoiat la Rm. Vâlcea. Rămas singur în București, m-am dus la Casa de Ajutor a preoților, sperând că mi se va da un sfat. Acolo am găsit pe d-l I. Popescu-Pasărea și T. Păcescu, pe care-i cunoșteam. Le-am spus nenorocirea ce ne-a lovit și scopul pentru care am venit la București și am văzut un zâmbet de milă pe fețele lor. Nici d-l profesor Boroianu nu m-a putut ajuta, întrucât, de când a venit Prea Fericitul Patriarh Miron, nu a mai suit Dealul Mitropoliei.

Nu am găsit în București nici pe Pr. N. Popescu și nici pe P.S. Arhiereu Irineu Mihălcescu, care erau plecați la Sinaia, iar Pr. P. Partenie la Câmpulung.

După masă, m-am dus la Sinod la Pr. Crăciunescu, apoi la Ministerul Cultelor, la d-nii Brădișteanu și Ilinoiu, pe care voiam a-i ruga să mă recomande la Ministerul de Interne, spre a vedea motivul dizolvării. Nu cunoșteam pe nimeni la Ministerul de Interne. S-a oferit d-l Georgescu Teologu a merge la Ministerul de Interne pentru că cunoștea pe un domn director de acolo. Cu mare greutate am putut pătrunde la Minister, care era instalat în localul Primăriei de lângă Gara de Nord.

Ni s-a spus că nici un ordin de dizolvare nu s-a dat de acolo. Ordinul de dizolvare era dat de la Siguranța Generală a Statului și avea numărul 46690/S.1938.

Seara am vorbit la telefon cu preotul Stănică și l-am rugat să trimită pe secretarul Naum Popescu la Cărbunești și Tg. Jiu ca să vină în București la pr. Gr. Popescu și Gr. Prejbeanu, întrucât sunt

singur. Ar fi putu veni miercuri cu el și preotul Stănică, care nu mai avea nici un rost la Craiova, dar și el se teame.

Măști, 2 august, m-am dus la Mitropolie unde am întâlnit pe preot D. Cristescu, fost bursier în străinătate al Societății, care suplinea pe părintele Cazacu, consilier cultural. S-a bucurat că m-a văzut, dar când a aflat scopul venirii mele acolo, s-a întristat. A început a-mi spune că e greu a obține audiență la Înalt Prea Fericitul Patriarh, că are un căpitan atașat de Înalt Prea Fericirea Sa. Ca să scape de mine, s-a făcut ocupat și am plecat împreună până în Calea Victoriei și acolo ne-am despărțit și nu ne-am mai întâlnit.

Eu m-am dus la Ministerul Cultelor și am insistat a fi primit înainte de orele de audiență. Părintele N. Popescu a avut bunăvoința a mă primi și a rămas uimit de cele ce i-am spus și nu mă credea. I-a comunicat acest lucru Pr. N. Nicolaescu-Pătule, jud. Mehedinți, care venise și el în audiență. Prea Cucernicia Sa a luat parte la toate consiliile de minister și nu s-a discutat niciodată de această dizolvare. A spus că va cere lămuriri la Parchetul Curții de Apel Craiova.

Miercuri, 3 august, au venit Pr. Gr. Prejbeanu și Pr. Gr. Popescu. Ne-am dus la d-l Virgil Potârca, care ne-a spus că dacă ordinul de dizolvare este de la regele Carol II, nimeni nu se mai poate amesteca și nu se va mai putea face nimic.

La Ministerul Cultelor, Pr. N. Popescu ne-a spus că a primit înștiințarea că Societatea s-a dizolvat și că d-l Scule nu a primit a fi lichidator. Nu ne-a făcut nici o făgăduință de ajutor. Am fost în audiență și la d-l Dinu Simian. Ne-a vorbit frumos de activitatea desfășurată în Oltenia de preoțime. Ne-a promis că ne va ajuta, dar nu ne-a făcut nimic.

După masă, Pr. Gr. Prejbeanu și Gr. Popescu au primit un telefon și seara au plecat la Tg. Jiu. Mi s-a părut curios acest telefon și plecarea lor.

Cu această ocaziune am fost părăsit de pr. I. Iliescu și C. Zamfirescu, pr. Gr. Radoescu și Pănoiu, Pr. D. Cristescu, Pr. Gr. Popescu și Gr. Prejbeanu, cum și de Pr. C. Stănică, care sta fără nici un motiv la Craiova.

Joi, 4 august, tare amărât am plecat la Mitropolie, cu hotărârea de a-l ruga pe d-l secretar Dudu să-mi ceară o audiență la I.P.Sfințitul Patriarh Miron.

M-am bucurat mult când, în curtea Mitropoliei am întâlnit pe părintele C. Begu și pe ginerele său, Pr. Marian Dumitrescu. Erau trimiși de Prea Sfințitul Episcop Vartolomei ca să ceară aprobarea Înalt Prea Fericitului Patriarh ca să țină la Arnota cursurile misionare cu preoții care mai țineau astfel de cursuri și în 1937. Pr. C. Begu vorbise cu părintele Moldoveanu, consilier economic, și li se fixase audiența la ora 10. I-am rugat să mă primească și pe mine cu ei și să punem la discuție dizolvarea societății Renașterea și au primit.

În același timp am întâlnit și pe părintele Dron, care venise de la Vatra Dornei ca să ia măsuri pentru înmormântarea unei credincioase care donase 2 case Patriarhiei. L-am rugat și pe Prea Cucernicia Sa să ne ajute și ne-a promis tot ajutorul și ni l-a și dat.

Audiența a întârziat mult, în ziua aceea au fost multe persoane în audiență, cum și niște creștini și studenți din Siria.

La orele 12 am fost primiți în audiență. Cred că părintele Dron îl pusese în cunoștință de cererea noastră pe Înalt Prea Fericirea Sa și ne-a și însoțit.

Eu am luat cuvântul cel întâi. Am început a vorbi de toată activitatea cultural-religioasă și gospodărească ce am făcut-o de 15 ani la Societatea preoțească Renașterea, cum și frumoasele rezultate ce am avut.

I-am arătat că în toate comitetele noastre ne-am ferit a face politică, deși membrii erau liberali, țărăniști, cuziști și un singur legionar, Pr. Doară la Rm. Vâlcea.

Nu terminasem expunerea mea când a venit în sala de audiență d-l Subsecretar de Stat Măgureanu, care m-a întrerupt, adresându-se Înalț Prea Sfințitului Patriarh cu cuvintele:

<<Vă rog să mă iertați Înalț Prea Sfințite Stăpâne că am intrat neanunțat. Am fost informat că aici se găsește o delegație de preoți ai Societății preoțești Renașterea din Oltenia. Contra acestei societăți eu am acte grave, foarte grave, de aceea, cu decretul ministerial din 5 august această societate este dizolvată și averea ei este confiscată, ca societate periculoasă ordinii publice. Are în fruntea ei un preot legionar Pârvănescu.>>

Eu l-am întrerupt: <<Domnule Ministru, preotul Pârvănescu, care a fost președintele societății, este mort din mai 1931. Acum este președinte preotul Const. Stănică de la Orodel>>.

Înalț Prea Fericitul Patriarh m-a completat: <<Este preotul acela cult care a scris despre limba Sf. Scripturi?>> <<Da>> i-am răspuns eu.

D-l Ministru Măgureanu a continuat: <<Dar această societate are o avere foarte mare. Are un cămin la Craiova, altul la Călimănești-Căciulata în construcție>>.

Din nou l-am întrerupt: <<Este adevărat, Domnule Ministru, că avem această avere. Dar Dvs. nu cunoașteți că averea societății noastre e mult mai mare. Fiecare secție județeană își are căminul său. Secția Mehedinți își are căminul său, Secția Gorj, Secția Romanați și Secția Vâlcea își au și ele căminele lor. Dar nu am terminat: avem și 79 centre parohiale, care fiecare își are fondurile bănești. Și această mare avere noi preoții ne-am făcut-o prin propriile noastre mijloace, prin donațiunile noastre.>>

Apoi, adresându-mă Înalț Prea Fericitului Patriarh, am zis: <<Vă rog, Înalț Prea Fericite, să binevoiți a dispune ca să se alcătuiască o comisiune de anchetă, compusă din delegați de la Onor. Ministerul de Interne, Justiție, Culte și Sf. Patriarhie și să ni se cerceteze toată activitatea religios-culturală, socială și materială. Noi nu am făcut la această societate nici un fel de politică.>>

Înalț Prea Fericitul Patriarh m-a întrerupt și mi-a zis ca la un copil iubit:

<<No, părinte Preoțescu, eu sunt mâncat de aceste anchete care nu se mai isprăvesc. Dar aici trebuiesc măsuri urgente și iată ce hotărâsc eu. Iau președenția de onoare a acestei societăți Renașterea. Dizolv toate comitetele și numesc niște comisii interimare.>>

Am mulțumit Înalț Prea Fericitului pentru această înțeleaptă soluțiune.

A aprobat, apoi, ca Prea Sfințitul Episcop să facă la Arnota cursurile misionare promise preoților și ne-a comunicat că i s-a aprobat concediul medical de 2 ani pentru a pleca în străinătate.

După masă ne-am întrunit, împreună cu părintele Dron, următorii preoți: Pr. D. Preoțescu, Pr. C. Begu, Pr. C. Popescu Traian și Pr. C. Stănică, care venise la orele 12, trimis de secretarul Naum Popescu și am fixat comisiunile interimare.

Craiova, Comitet Central și Comisiunea Dolj: Pr. C. Stănică, Pr. C. Zamfirescu, Pr. I. Iliescu, Pr. D. Preoțescu, Pr. C. Pârâianu. Gorj: Pr. Pompiliu Tașcău, Pr. Gh. Gâță, Pr. V. Brâncuș-Peștișani. Mehedinți: Pr. I. Sachelarie, Pr. D. Vișan, Pr. I. Bălăcianu. Vâlcea: Pr. Gr. Radoescu, Pr. C. Begu, Pr. Lăstun. Romanați: Pr. F. Tudorănescu, Pr. D. Stoian, Pr. Gh. Dumbrăvescu.

Vineri, 5 august, ne-am prezentat la Siguranța Generală a Statului, în bulevardul Pache, de unde am luat ordinul de suspendare a dizolvării societății, ordin semnat de d-l Nichi Ștefănescu, care ni s-a arătat foarte binevoitor.

Siguranța Generală a înaintat lista cu preoții recomandați la Prefectura Jud. Dolj, care a făcut obiecțiuni asupra preotului D. Preoțescu pentru activitatea de la societate, preotul C. Begu, pr. Bălăcianu și pr. I. Iliescu pentru activitatea politică.

În ziua de 17 august am fost chemat la București și am răspuns la 10 puncte de acuzație cu privire la activitatea mea de la Societatea Renașterea. Ceilalți preoți au adus dovezi că s-au retras din partidele politice.

În ziua de 17 august, fiind ziua I.P.S. Patriarh, pe telegrama preoților Stănică și Pârșcoveanu a pus rezoluția: <<Da. Le-am salvat societatea care se dizolvase și a început procedura de lichidare a averii. Miron>>, iar pe telegrama trimisă de Pr. Prejbeanu și Preoțescu a pus rezoluția: <<Da. Le-am salvat Renașterea. Miron>>.

În astfel de împrejurări a încetat orice activitate la căminul de la Căciulata-Cozia, întrucât așteptam convocarea Congresului Eparhial și alegerea unui nou Comitet Central.

Congresul a fost convocat în ziua de 27 martie 1939 și a fost aleasă următoarea listă: Pr. Victor Marghescu – Craiova, Pr. Marin Gronea – Craiova, Pr. Fl. Tudorănescu – Caracal, Pr. D. Vișan – Tr. Severin, Pr. I. Pănoiu – Rm. Vâlcea, diac. C.V. Dănău – Tg. Jiu. Cenzori: Pr. D.G. Popescu-Cârcea, Pr. G. I. Barbu – Craiova, Pr. D. Pătrașcu – Craiova, Pr. C. Popa – Bârca, Pr. Victor Popescu – Păușești – Vâlcea.

Acest comitet a condus Societatea Renașterea de la 27 martie 1939 până la 13 aprilie 1942.

Nu s-a făcut nici o lucrare la acest cămin, numai s-au limpezit cererile antreprenorilor pentru lucrările ce făcuseră și nu li se achitaseră.

Nici după 1942, când a venit în fruntea societății Renașterea Pr. Stănică și până la desființarea societății din 19 aprilie 1949, cu decretul nr. 371, nu s-a făcut nimic la acest cămin.

După înființarea Arhiepiscopiei Craiovei, la 29 iunie 1947, acest cămin a trecut în proprietatea Episcopiei Râmnicului și Argeșului.

În anul 1952, în revista Mitropolia Olteniei nr. 4 aprilie-mai, la lucrările Adunării Eparhiale a Episcopiei Râmnicului și Argeșului, din ziua de 28 februarie 1952, la punctul 2 se găsesc următoarele:

<<S-a cedat Sfatului Popular Regional Vâlcea – Secția Sanitară terenul și clădirea de roșu de lângă Sf. Mănăstire Cozia, fosta proprietate a societății preotești Renașterea, cu scopul de a se amenaja acolo un preventoriu T.B.C.>>

Întrucât acest preventoriu nu s-a înființat, căminul a rămas tot al Sf. Episcopiei a Râmnicului și Argeșului. A mai fost trecut și la alte instituțiuni publice, dar nici acelea nu l-au terminat.

Am rugat pe Înalt Prea Sfințitul Mitropolit al Craiovei ca împreună cu Sf. Episcopie a Râmnicului și Argeșului să-l termine, dar nu s-a ajuns la nici o înțelegere.

În ziua de 30 septembrie 1956 am cerut audiență I.P. Fericitului Patriarh Justinian și l-am rugat, ca unul ce am luat parte ca membru ales al Comitetului Central al societății Renașterea la construcția căminului de roșu, ca să-l termine Sf. Patriarhie. Mi-a promis, mai ales că temelia s-a pus sub supravegherea Înalt Prea Fericirii Sale, stând la Cozia mai multe zile.

Acest cămin a stat neterminat de la 1 august 1938 și până în anul 1963, când Sf. Patriarhie a început lucrările. <<Casa preoților>>, cum îi spunea locuitorii din Călimănești, a stat pustie 25 de ani.

<<Tot e bine și mai târziu decât niciodată>>.

Actualul cămin este mult mai mare și mai frumos decât îl plănuisem noi.

La început, căminul avea 19 camere, acum el are 24 camere, deoarece Înalt Prea Fericitul Patriarh, observând că holurile sunt mari, le-a mai micșorat, dobândind o cameră la parter și câte două camere la etajul I și II.

În camere, unde erau prevăzute pardoseli din blâni de brad, s-a pus parchet, pe săli, unde erau prevăzute planșee de ciment, s-a pus tot parchet. S-au instalat și băi.

S-au amenajat apoi 12 camere în casele de lângă bolnița mănăstirii Cozia.

Sunt tare bucuros că jertfa preoțimii oltene din 1922-1925, când au făcut donațiuni și cu jumătate din ele s-a cumpărat casa din Craiova, care vânzându-se în 1935-1936, cu suma rezultată din această vânzare s-a început acest cămin, nu s-a pierdut, iar acest cămin care face cinste Bisericii Ortodoxe Române a fost terminat prin stăruința Înalt Prea Fericitului Patriarh Justinian.

Nu pot termina această istorisire fără ca să nu arăt și cele ce s-au făcut în celelalte județe:

- Preoții din jud. Mehedinți au căminul din 1924;
- Preoții din jud. Romanați au cămin din 1938 în valoare de 1.000.000 lei, fiecare preot contribuind cu câte 1000 lei;
- Preoții din Vâlcea aveau cămin în valoare de 1.500.000 lei din 1935;
- Preoții din Gorj au cămin în valoare de 257.064 lei din 1936.

În timpul de la 1921 și până la 1938, Biserica Ortodoxă din Oltenia, prin donațiunile preoților, prin veniturile de la calendare și lumânări al Societății preoțești Renașterea, s-a împodobit cu un cămin în Craiova, cu altul neterminat la Cozia și alte patru cămine la Tr. Severin, Tg. Jiu, Caracal și Rm. Vâlcea.

Pr. D. Preoțescu”

